«Шаруа (фермер) қожалықтарындағы мал мен құстың, ауыл шаруашылығы техникасының жәнеқұрылыстардың нақты бары туралы мәліметтер»
6-м (фермер) статистикалық нысанын толтыру жөніндегі нұсқаулық

Инструкция по заполнению статистической формы 6-ж (фермер) – полугодовая
«Сведения о наличии скота и птицы, сельхозтехники и построек в крестьянских (фермерских) хозяйствах»

I. Жалпы бөлім

1. Шаруа (фермер) қожалығында бар мал мен құс саны туралы № 6-м (фермер) нысаны бойынша мәліметті ауылдық (селолық) округтердің, кенттік және қалалық әкімдіктердің жергілікті әкімшіліктері 1 қаңтар және 1 шілдедегі жағдай бойынша нақтыланған жазбалар негізінде аудандық статистика органына тапсырады.

2. Есептегі барлық деректер, есеп беретін әкімшілік органының аумағында орналасқан әрбір шаруа (фермер) қожалығы бойынша бөлек, мал мен құстың ең соңғы есебі негізінде, шаруашылықтың мекен-жайы мен құрылған жылын, оның толық атын көрсете отырып беріледі.

3. № 6 м (фермер) нысаны бойынша берілетін есепте шаруа (фермер) қожалығы мүшелерінің жеке меншігіндегі мал туралы мәліметтер берілмейтінін ескеру қажет. Бұл деректер халықтың қосалқы жеке шаруашылықтары туралы есепте № 7 м (халық) нысаны бойынша көрсетілуге тиіс.

4. № 6 м (фермер) нысанын толтырғанда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің 2005 жылдың 8 тамыздағы №26-г бұйрығымен бекітілген селолық (ауылдық), кенттік және қалалық әкімшіліктердегі шаруа (фермер) қожалықтарының есеп кітабын жүргізуге берілген нұсқауларды басшылыққа алу қажет.

5. № 6 м (фермер) нысанын толтырғанда төмендегідей деректер пайдаланылады;

а) салық инспекциясының;

б) малдың шаруашылықтар бойынша есебі (селолық жерде) және малдың біржолғы есебі (қалалық жерде).

II. Нақты бар мал туралы деректерді табыс ету тәртібі

1. Есепте есеп беру күніне тіркелген барлық шаруа (фермер) қожалықтары туралы деректер келтіріледі.

2. Жаңадан құрылған шаруашылықтар үшін олардың құрылған жылы жерді пайдалану құқығының актісі тіркелген күні бойынша анықталады.

3. Шаруашылықтың кодын СТН, аумаққа бағыныштылық кодты (ӘАОС), экономикалық қызмет түрін (ЭҚЖС) және «белсенділік белгісін» статистик қояды.

4. 1-баған бойынша ауыл шаруашылығы өндірісінде жұмыс істейтін қызметкерлердің орташа жылдық саны көрсетіледі. Оған шаруа (фермер) қожалығында жұмыс істейтін барлық қызметкерлер және жалданып (еңбек шарты немесе шарт, келісім бойынша) жұмыс істейтін азаматтар, сондай-ақ маусымдық жұмыстарға тартылғандар жатады.

5. Ірі қараның (енекелер, қодастар), шошқа, қой-ешкі, жылқы, түйенің, сондай-ақ құстың есебі ауылдық (селолық) округтермен іске асырылатын шаруашылықтар бойынша есептің деректерін және қалалық жердегі біржолғы есеп деректерін өңдеу жолымен жүргізіледі.

Шаруа (фермер) қожалықтарындағы бар мал мен құстар 2-ден 45-ге дейінгі бағандарда көрсетіледі. Малдың барлық түрлері бойынша төлдердің, аналық және тұқымдық аталық малдардың (табынды өз төлінен өсіру үшін қолданылатын ауыл шаруашылығы жануарлары) саны бөлініп көрсетіледі. Торда тұратын терісі бағалы аңдар жеке көрсетіледі (51-55-жолдар).

6. Есеп беретін жылдың 31 желтоқсанында сағат 24-тен кейінгі сатылған және сойылған немесе өлген мал шаруашылықтың деректері бойынша бар мал болып есептеледі, ал 31 желтоқсаннан алдағы жылдың 1 қаңтарына қараған түнде алынған төл және осы мерзімде басқада жаңадан келген мал келесі есепті кезеңнің есебіне кіреді.

7. Барлық сиырлар, есеп беретін жылда бұзаулады ма жоқ па, оған байланыссыз, аналық санына қосылады. Ұрықтандырылған, бірақ әлі тумаған қашарлар, жасына қарамастан, сиырлар санына қосылмайды.

5- бағанда нақты қашырылған және қолдан ұрықталдырылған 1 жастан 2 жасқа дейінгі қашарлар және 6-бағанда 2 жас және одан жоғары жастағылары, олардың буаздығы анықталды ма жоқ па оған байланыссыз көрсетіледі.

Қойдың (11- баған), қаракөл қойдың (16- баған), ешкінің (21-баған) аналық санына саулық қойлар, ұрғашы ешкілер және 1 жастағы және одан жоғары ұрғашылар, олар төл берді ме, жоқ па немесе қашты ма, жоқ па, оған байланыссыз, барлығы қосылады.

I. Общая часть

1. Сведения о количестве скота и птицы в крестьянских (фермерских) хозяйствах по ф. № 6-ж (фермер) представляют местные администрации аульных (сельских) округов, поселковых и городских акиматов в адрес районного органа статистики на основании уточненных записей, проведенных по состоянию на 1 января и на 1 июля.

2. Все данные в отчете приводятся отдельно по каждому крестьянскому (фермерскому) хозяйству, расположенному на территории отчитывающегося административного органа, на основании последнего учета скота и птицы, с указанием его полного названия, адреса и года образования хозяйства.

3. Следует учесть, что в отчете по ф. № 6-ж (фермер) не отражаются сведения о скоте, находящемся в личной собственности членов крестьянского (фермерского) хозяйства. Эти данные должны приводиться в отчете о личных подсобных хозяйствах населения по ф. № 7-ж (население).

4. При составлении ф. № 6-ж (фермер) следует руководствоваться указаниями по ведению книги учета крестьянских (фермерских) хозяйств в сельских (аульных), поселковых и городских администрациях, утвержденными Агентством РК по статистике 8 августа.2005 г. № 28-г.

5. При составлении ф. № 6-ж (фермер) используются данные:

а) налоговой инспекции;

б) похозяйственного учета скота (в сельской местности) и единовременного учета скота (в городской местности).

II. Порядок представления данных о наличии скота

1. В отчете приводятся данные обо всех зарегистрированных на отчетную дату крестьянских (фермерских) хозяйствах.

2. Для вновь образованных хозяйств год их создания определяется по дате регистрации акта на право землепользования.

3. Код РНН, код территориальной принадлежности (КАТО), вид экономической деятельности (ОКЭД) и «Признак активности» проставляются статистиком сельского округа.

4. По графе 1 показывают среднегодовую численность работников, занятых в сельскохозяйственном производстве. К ним относятся все работающие члены крестьянского (фермерского) хозяйства и граждане, работающие по найму (трудовому соглашению или договору, контракту), а также привлеченные на сезонные работы.

5. Учет крупного рогатого скота (включая буйволов, яков), свиней, овец, коз, лошадей, верблюдов, а также птицы проводится путем разработки данных похозяйственного учета, осуществляемого аульными (сельскими) округами, и данных единовременного учета в городской местности.

Наличие скота и птицы, имеющегося в крестьянских (фермерских) хозяйствах, показывается по графам с 2 по 45. По всем видам скота выделяется численность молодняка, маточного поголовья и производителей (сельхозживотных, используемых для воспроизводства стада). Отдельно выделяется наличие пушных зверей клеточного содержания (строки с 51 по 55).

6. Животные, проданные и забитые или павшие после 24 часов 31 декабря отчетного года, должны быть учтены по данному хозяйству вместе с наличным скотом, а приплод, полученный в ночь с 31 декабря на 1 января следующего года, и другие поступления скота после указанного срока подлежат учету в следующий отчетный период.

7. В число коров включаются все коровы независимо от того, телились ли они в отчетном году или нет. Осемененные, но еще не отелившиеся телки, независимо от их возраста, в число коров не включаются.

В графе 5 показываются фактически слученные и искусственно осемененные телки от 1 года до 2 лет и в графе 6 - от 2 лет и старше независимо от того, установлена их стельность или нет.

В маточное поголовье овец (графа 11), каракульских овец (графа 16), коз (графа 21) включаются все овцематки, козоматки и ярки от 1 года и старше независимо от того, дали ли они приплод и были ли случены.

8. Жылқы мен түйенің аналық санына (26 және 43- бағандар) 3 және одан жоғары жастағы биелер мен інгендер жатады. "Тұқымдық ат" (25-баған) көрсеткіші бойынша тұқымды жалғастыруға арналған 3 және жоғарғы жастағы тұқымдық ат көрсетіледі. «Жұмысқа жегілген ат» көрсеткіші бойынша (27-баған) ауыл шаруашылығы жұмыстарына жегілетін, орман өсіру жұмыстарына қатысатын, құрылыс, тасымалдау жұмыстарына қатысатын аттар, биелер және 3 және жоғарғы жастағы тұқымдық ат, сондай-ақ серуендеуге, мінуге арналған аттар және т.с. көрсетіледі. Жұмыс малы уақытша жұмысқа жарамсыз болып ауырған болса да жұмыс малы деп саналады.

9. Аналық шошқаға (33-баған) 9-10 айлық және одан жоғары жастағы егежін жатады

10. «Құстың барлығы» 34-39-баған бойынша ересек құс пен балапандар есепке кіреді: тауық, қаз, күркетауық, үйрек және т.б. құс түрлері. Мекиен тауық санына (35-баған) 6 айлық және одан үлкен жұмыртқалайтын мекиендер, олар есеп беретін сәтте жұмыртқалайма жоқ па оған байланыссыз жатады.

11. Аналық қоян санына (48- баған) 4-5 айлық және одан ересек ұрғашы қояндар жатады. Аналық саз кәмшатына (50- баған) 7-8 айлықтан 3 жасқа дейінгі ұрғашылары жатады. 51-55-бағандарда торда тұратын терісі бағалы аңдар: қара күзен, қара түлкі, түлкі және терісі бағалы өзге де аңдар көрсетіледі. Терісі бағалы өзге де ғана 52-54-бағандарда аталмаған, жанат тәрізді ит, саз құндызы және ондатр т.б. сияқты барлық терісі бағалы аңдар жатады.

12. 56-бағанда бал ара ұясының бары көрсетіледі.

III.Құрылыстар мен ғимараттардың нақты бары туралы деректерді тапсыру тәртібі

Құрылыстар мен ғимараттардың нақты бары туралы деректер жылына бір рет: 1 қаңтардағы жағдай бойынша жаңартылып отырады.

Балық аулауға лицензиясы бар шаруа қожалықтары 57 және 58-бағандарды толтырады. «Су қоймасы айдынының жалпы көлемі» 57- бағанында барлық нақты меншікті және бекітілген су қоймалары шаршы метрмен, 58-бағанда – осы су қоймаларынан ауланған балықтың көлемі көрсетіледі.

59- бағанда ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға арналған құрылыстардың саны (59-баған 61, 63, 65, 67-бағандардың жиынтығына тең) көрсетіледі. Олардан күрделі құрылыстардың нақты бары 60-бағанда жазылады.

Ауыл шаруашылығы өнімін сақтауға арналған құрылыстар мен ғимараттардың сыйымдылығы өндірістік алаңдарды, механикаландыру құралдарын толық пайдалануды және өнімді сақтаудың агротехникалық және техникалық нормаларына сәйкес жасанды ортаны құруды есепке ала отырып анықталады және сақтайтын орынның, қойманың немесе ғимараттың пайдалы көлемін 1 текше метр өнімнің төменде келтірілген орта салмағына көбейту жолымен есептеледі:

Бидай дәні	760 кг
Қара бидай дәні	690 кг
Арпа дәні	625 кг
Сұлы дәні	450 кг
Картоп	650 кг
Қызылша	600 кг
Пияз	400 кг
Сәбіз	550 кг
Капуста	360-404 кг
Жемістер	350кг

61, 62- бағандарда дән сақтайтын нақты орындар мен олардың бір уақытта сақтау сыйымдылығы тоннамен көрсетіледі.

63, 64- бағандарда картоп сақтайтын орындар мен олардың бір уақытта сақтау сыйымдылығы тоннамен көрсетіледі.

Басқа ауыл шаруашылық өнімдерін сақтайтын құрылыстар болса, олардың мақсатын, санын және сыйымдылығын 67, 68- бағандарға жазу керек.

Үймелерде сақталатын картоп пен көкөністер есепке алынбайды.

69-тен 79-ге дейінгі бағандарда ауыл шаруашылық жануарларын ұстауға арналған құрылыстар көрсетіледі. Шаруа қожалығының меншігіндегі барлық өндірістік құрылыстар мен ғимараттар, қолдануға толық немесе бір бөлігі ғана берілгендері, есепке енгізілуі тиіс.

8. К маточному поголовью лошадей и верблюдов (графы 26 и 43) относятся кобылы и верблюдицы от 3 лет и старше. По показателю «жеребцы» (графа 25) показываются жеребцы племенные 3 лет и старше, предназначенные для продолжения породы. По показателю «рабочие лошади» (графа 27) показываются все мерины, кобылы и жеребцы от 3 лет и старше, участвующие в сельскохозяйственных работах, на лесозаготовках, стройках, извозе, а также разъездные, верховые, вьючные и т.д. Рабочий скот, временно не работоспособный по болезни и другим причинам, считается рабочим скотом.

9. К маточному поголовью свиней (графа 33) относятся все свиноматки в возрасте от 9-10 месяцев и старше.

10. По графам 34-39 «Птица всякая» приводится взрослая птица и молодняк: кур, гусей, индеек, уток и др. виды птицы. К маточному поголовью кур (графа 35) относятся куры-несушки с 6 месяцев и старше независимо от того, несутся они на момент учета или нет.

11. В маточное поголовье кроликов (графа 48) включаются крольчихи от 4-5 месяцев и старше. В маточное поголовье нутрий (графа 50) включают самок от 7-8 месяцев до 3 лет В графах с 51 по 55 показываются пушные звери клеточного содержания: норки, песцы, лисицы и прочие пушные звери. К прочим пушным зверям относятся все пушные звери, не перечисленные в графах 52-54, такие как енотовидная собака, нутрия, ондатра и др.

12. В графе 56 отражается наличие пчелосемей.

III. Порядок представления сведений о наличии построек и сооружений

Данные о наличии построек и сооружений обновляются один раз в год: по состоянию на 1 января.

Крестьянские хозяйства, имеющие лицензию на улов рыбы, заполняют графы 57 и 58. По графе 57 «Общая площадь водного зеркала водоемов» показывается все наличие собственных и закрепленных площадей водоемов в квадратных метрах, в графе 58 – объем рыбы, выловленной в этих водоемах.

Количество построек для хранения сельскохозяйственной продукции проставляют в графе 59 (графа 59 равна сумме граф 61, 63, 65, 67). Из них наличие капитальных построек проставляют в графе 60.

Вместимость построек и сооружений, предназначенных для хранения сельскохозяйственной продукции, определяется с учетом полного использования производственных площадей, средств механизации и создания искусственной среды в соответствии с агротехническими и техническими нормами хранения продукции и рассчитывается путем умножения полезного объема хранилища, склада или сооружения на средний вес 1 куб. м продукции, приведенный ниже:

Пшеница в зерне	760 кг
Рожь в зерне	690
Ячмень в зерне	625
Овес в зерне	450
Картофель	650
Свекла	600
Лук	400
Морковь	550
Капуста	360-404
Фрукты	350

В графах 61, 62 показывают наличие хранилищ для зерна и их вместимость в тоннах при одновременном хранении.

В графах 63, 64 показывают наличие хранилищ для картофеля и их вместимость в тоннах при одновременном хранении.

При наличии построек для хранения другой сельхозпродукции следует вписать их назначение, количество и вместимость в графы 67, 68.

Картофель и овощи, хранимые в буртах, в расчет не принимаются.

Наличие построек для содержания сельскохозяйственных животных показывается в графах с 69 по 79. Учету подлежат все производственные постройки и сооружения, находящиеся в собственности крестьянского хозяйства, полностью или частично введенные в эксплуатацию.

Қабылдау актісі бар болса, объект немесе оның бір бөлігі қолдануға берілген болып саналады. 69- бағанда құрылыстардың жалпы саны, 70- бағанда күрделі құрылыстар көрсетіледі.

Мал және құс шаруашылығының күрделі қора-қопсыларына типтік немесе жеке жобалар бойынша салынған, сондай-ақ, технологиялық жобалау нормаларын сақтай отырып басқа мақсаттағы күрделі құрылыстардан жабдықталып бейімделген қора-қопсылар жатады.

Уақытша және бейімделген қора-жайларға (құрылыстарға) осал (балшықтан, кесектен, балшықтан тоқылған) материалдардан салынған, сондай-ақ басқа мақсатты қора-қопсылардан қайта жабдықталған қора-жайлар (құрылыстар) жатады.

71- бағанда шаруашылықтың барлық қора-қопсыларының жалпы сиымдылығы мал басымен көрсетіледі. Қора-қопсылардағы мал орынының саны мынандай тәртіппен анықталады:

мал шаруашылығындағы құрылыстар мен ғимараттардың сиымдылығы туралы деректер шаруашылықтың меншігіндегі барлық жайлар: күрделі, уақытша және бейімделген, бойынша келтіріледі. Сиымдылықты есептеу үшін түрлері бойынша негізгі бағытты малды ұстау ауданының үлгі нормасы қолданылады:

Мал түрлері	1 басқа аудан нормасы (шаршы метр)
Ірі қара мал және жылқы	4-5
а) бұзау мен құлындар	1,5-3
Қой мен ешкі	0,5-2
Шошқа	1-7

72, 74, 76, 78 -бағандарда құрылыстардың саны нақты мал түрлері бойынша: ірі қара мал, шошқа және басқа мал; 73, 75, 77, 79- бағандарда олардың сыйымдылығы көрсетіледі.

IV. Ауыл шаруашылығы техникасының нақты бары туралы деректерді тапсыру тәртібі

Ауыл шаруашылық техникасы және жабдықтардың нақты бары туралы деректер жылына бір рет 1 қаңтардағы жағдай бойынша жаңартылады.

Бұл тарауда 80-90- бағандарда көрсетілген түрлері бойынша барлық ауыл шаруашылығы техникасының (тракторлар мен ауыл шаруашылығы машиналары), ал 91-96- бағандарда – ауыл шаруашылығы өнімдерін ұқсатуға арналған машиналар мен жабдықтардың, нысан толтырылған кездегі олардың техникалық жағдайына байланыссыз, яғни, бұзылып, тозғаны не болмаса апатқа ұшырағаны салдарынан пайдалануға жарамсыз, жұмысқа қолданылмай тұрғандарын қоса шаруа (фермер) қожалығында нақты бары көрсетілуі тиіс.

Введенным в эксплуатацию считается объект или его часть, если имеется акт приемки. В 69 графе показывается общее число построек, в 70 графе показываются капитальные постройки.

К капитальным животноводческим и птицеводческим помещениям относятся помещения, построенные по типовым или индивидуальным проектам, а так же переоборудованным из капитальных построек другого назначения с соблюдением норм технологического проектирования.

К временным и приспособленным относятся помещения (постройки), построенные из недолговечных материалов (глинобитные, сырцовые, глиноплетенные и т.п.), а так же переоборудованные из приспособленных помещений другого назначения.

В 71 графе показывается общая вместимость всех помещений хозяйства в головах скота. Количество скотомест в помещениях определяется в следующем порядке:

данные о вместимости животноводческих построек и сооружений приводятся по всем помещениям, находящимся в собственности хозяйства: капитальным, временным и приспособленным. Для расчета вместимости используются примерные нормы площадей для содержания скота основного назначения по видам:

Виды скота	Норма площади на 1 голову (кв. метров)
Крупный рогатый скот и лошади	4-5
а) для телят и жеребят	1,5-3
Овцы и козы	0,5-2
Свиньи	1-7

В графах 72, 74, 76 и 78 показывается количество построек конкретно по видам скота: крупного рогатого, свиней, овец и коз и птицы; в графах 73, 75, 77 и 79 их вместимость.

IV. Порядок представления сведений о наличии сельскохозяйственной техники

Данные о наличии сельскохозяйственной техники и оборудования обновляются один раз в год: по состоянию на 1 января.

В данном разделе по графам 80-90 должна быть отражена вся сельскохозяйственная техника (тракторы и сельскохозяйственные машины) по указанным видам, а по графам 91-96 - машины и оборудование для переработки продукции сельского хозяйства, находящиеся у крестьянского (фермерского) хозяйства независимо от их технического состояния на момент заполнения формы, т. е. включая и бездействующие, негодные к эксплуатации вследствие износа и аварий.